

RP 336/2010 rd

Regeringens proposition till Riksdagen med förslag till lag om ändring av 45 § i lagen om främjande av integration

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I denna proposition föreslås en ändring av lagen om främjande av integration. Den föreslagna ändringen gäller ersättningstiden för den kalkylerade ersättning som staten betalar till en kommun. Enligt förslaget ska staten i regel betala kalkylerad ersättning till en

kommun för tre år. För personer som tagits till Finland inom den flyktingkvot som avses i utlänningslagen ska kalkylerad ersättning dock betalas för fyra år.

Lagen avses träda i kraft den 1 september 2011.

INNEHÅLL

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL	1
INNEHÅLL	2
MOTIVERING.....	3
1 Nuläge.....	3
2 Föreslagna ändringar	4
3 Propositionens konsekvenser.....	5
4 Beredningen av propositionen	5
5 Ikraftträdande.....	5
LAGFÖRSLAG.....	6
Lag om ändring av 45 § i lagen om främjande av integration	6
BILAGA.....	7
PARALLELLTEXT.....	7
Lag om ändring av 45 § i lagen om främjande av integration	7

MOTIVERING

1 Nuläge

Med stöd av den gällande lagen om främjande av invandrades integration samt mottagande av asylsökande (493/1999, nedan *integrationslagen*) kan staten betala kommunerna ersättning för kostnaderna för utplaceringen av kvotflyktingar och asylsökande som fått uppehållstillstånd och för kostnaderna för ordnandet av första bostad och anordnandet av tjänster som främjar integration.

Om en kommun har utarbetat eller förbinder sig att utarbeta ett program för integrationsfrämjande för invandrare i enlighet med 7 a § i integrationslagen, ska närings-, trafik- och miljöcentralen i enlighet med 4 § 1 mom. i integrationslagen ersätta kommunen för kostnaderna för mottagandet av flyktingar inom ramen för statsbudgeten. Närings-, trafik- och miljöcentralen ingår ett avtal med kommunen om att kommunen ska anordna mottagande av flyktingar och integrationsfrämjande för dem. I avtalet kan också anges hur många flyktingar kommunen ska ta emot.

Bestämmelser om ersättning till kommunerna för kostnaderna för mottagandet har med stöd av integrationslagen utfärdats genom statsrådets beslut om ersättning för kostnader för flyktingar och vissa andra invandrare samt för arrangemang vid mottagande av asylsökande (512/1999). Till kommunen betalas av statens medel en kalkylerad ersättning för kostnaderna för ordnandet av verksamhet som stöder integration. Dessutom får kommunen ersättning för vissa andra utgifter enligt kostnadsgrunderna. Ersättning betalas för kostnaderna för arrangemangen för mottagande av flyktingar och andra i 3 a § i integrationslagen angivna personer.

Kalkylerade ersättningar används i enlighet med statsrådets beslut i princip för de åtgärder för främjande och stödjande av integration som nämns i kommunens program för integrationsfrämjande. Den kalkylerade ersättningen täcker bl.a. social- och hälsovårdsservice samt tjänster som främjar kultur- och fritidsverksamhet och delaktighet när servicen och tjänsterna är verksamhet som stöder flyktingarnas integration.

Den kalkylerade ersättningen betalas för tre år från det att personens första hemkommun förts in i befolkningsdatasystemet. Ersättning kan inte betalas längre än så även om myndigheterna förlänger flyktingens integrations-tid till mer än tre år.

De kalkylerade ersättningarna höjdes med 10 procent vid ingången av 2010. Föregående höjning av den kalkylerade ersättningen gjordes 1993. De kalkylerade ersättningarna höjdes på nytt med 10 procent för dem som är över 7 år vid ingången av 2011. För dem som är över 7 år betalas kalkylerad ersättning till ett belopp av 2 300 euro per år och för sammanlagt tre år 6 900 euro. För personer som är högst 7 år är ersättningen 6 845 euro per år och för sammanlagt tre år 20 535 euro.

En ny lag om främjande av integration (1386/2010) stadfästes den 30 december 2010. Genom lagen upphävs den gällande integrationslagen. Lagen om främjande av integration träder huvudsakligen i kraft först den 1 september 2011.

Enligt 45 § i lagen om främjande av integration betalas till kommunen av statens medel en kalkylerad ersättning för anvisandet av en person som avses i 2 § 2 eller 3 mom. till kommunen samt för vägledning, rådgivning och annat ordnande av verksamhet som stöder integration.

Ersättning betalas för fyra år räknat från den tidpunkt som avses i 44 § 3 eller 4 mom. i lagen om främjande av integration, dvs. från den tidpunkt då hemkommunen registreras eller uppehållstillstånd beviljades. Genom den nya lagen förändras alltså nuläget, och tiden för betalning av ersättning förlängs med ett år för samtliga personer som avses i 2 § 2 och 3 mom. i lagen.

Enligt 2 § 2 mom. i lagen om främjande av integration ska bestämmelserna i 5 kap. om anvisande till kommuner och i 6 kap. 45—49 § om ersättning för kostnader tillämpas på den som

1) får internationellt skydd enligt utlänningslagen,

2) efter att ha ansökt om internationellt skydd har beviljats uppehållstillstånd enligt 51, 52 eller 89 § i utlänningslagen,

3) på grundval av 93 § i utlänningslagen har tagits till Finland på särskilda humanitära grunder eller för uppfyllande av internationella förpliktelser, och

4) har beviljats kontinuerligt uppehållstillstånd enligt 52 a § 2 mom. eller 54 § 5 mom. i utlänningslagen.

Enligt 2 § 3 mom. i lagen om främjande av integration ska bestämmelserna i 5 kap. och 6 kap. 45—49 § dessutom tillämpas på en familjemedlem eller någon annan anhörig till den som avses i 2 mom., om familjebandet har funnits redan innan den som avses i 2 mom. kom till Finland.

2 Föreslagna ändringar

I propositionen föreslås att 45 § i lagen om främjande av integration ska ändras så att bestämmelserna i 2 mom. motsvarar bestämmelserna i den gällande lagen, dvs. så att kalkylerad ersättning betalas för tre år. För personer som tagits till Finland inom den flyktingkvot som avses i 90 § i utlänningslagen ska kalkylerad ersättning i fortsättningen dock betalas för fyra år. Enligt 2 mom. i förslaget ska ersättning betalas för tre år räknat från den tidpunkt som avses i 44 § 3 och 4 mom. I fråga om kvotflyktingar betalas ersättningen för fyra år räknat från samma tidpunkt. Ersättningen ska inte kunna betalas för längre tid än tre år, eller i fråga om kvotflyktingar för längre tid än fyra år, även om myndigheterna förlänger integrationstiden för personer som avses i 2 § 2 och 3 mom. till över tre eller fyra år.

Förvaltningsutskottet konstaterade i sitt betänkande av den 30 november 2010 med anledning av regeringens proposition med förslag till lag om främjande av integration och ändring av vissa lagar som har samband med den (RP 185/2010 rd) att utskottet upprepar det förslag som det lagt fram i sitt budgetutlåtande om att betalningstiden för ersättningar för kvotflyktingar till kommunerna ska förlängas från tre år till fyra år och att de kalkylerade ersättningarna till kommunerna för utplacering av kvotflyktingar ska höjas med 40 procent i fråga om personer som fyllt 7 år. Utskottet konstaterade vidare att eftersom regeringen föreslår (45 § i lagförslag 1) att rätten till ersättning också ska omfatta andra

grupper än kvotflyktingar, gäller utskottets ståndpunkt ovan också dem. Kostnadseffekten av en höjning är 7,0 miljoner euro, varav hälften enligt utskottets förslag ska genomföras vid behandlingen av budgetpropositionen för 2011 och andra hälften i budgeten för 2012. Utskottet föreslog alltså att betalningstiden för kalkylerade ersättningar ska förlängas från tre år till fyra år för att de integrationsfrämjande åtgärderna ska bli effektivare.

Riksdagen antog lagen om främjande av integration den 8 december 2010 och omfattade den paragrafändring som föreslås i förvaltningsutskottets betänkande också när det gäller 45 § 2 mom.

I finansutskottets betänkande 53/2010 rd konstateras att det i statsbudgeten för 2011 ska anvisas 140 000 euro för att förlänga den tid som kommunerna har rätt att få kalkylerade ersättningar för kvotflyktingar från tre till fyra år från och med den 1 september 2011. Riksdagen fastställde i budgeten för 2011 under moment 26.40.30, som gäller statlig ersättning till kommunerna, att ovan nämnda förlängning av ersättningstiden ingår i anslaget på 102 056 000 euro. På grund av det som sägs ovan föreslås att den ersättningstid på fyra år som avses i 45 § 2 mom. ska ändras till att gälla endast kvotflyktingar. Den föreslagna ändringen ska också gälla familjemedlemmar till kvotflyktingar eller andra anhöriga med stöd av 2 § 3 mom. i lagen om främjande av integration. Avsikten med ändringen är inte att inskränka tillämpningsområdet för lagens 45 § när det gäller dessa personer.

Som kvotflyktingar tar Finland emot personer som Förenta nationernas flyktingorgan UNHCR betraktar som flyktingar för omplacering i överensstämmelse med den kvot som fastställts i den av riksdagen godkända statsbudgeten. De senaste åren har kvoten varit 750 personer. Det faktiska antalet som tagits till Finland inom flyktingkvoten har stannat något under den fastställda årliga kvoten. Till Finland har inom flyktingkvoten tagits 727 personer 2009, 737 personer 2008, 723 personer 2007, 676 personer 2006 och 690 personer 2005. Inom flyktingkvoten strävar Finland efter att ta emot hela familjer eller familjehelheter, varför antalet ansökningar om uppehållstillstånd på grund av familjeband

från kvotflyktingarnas familjemedlemmar inte har varit betydande.

I propositionen föreslås dessutom att rubriken för och 1 mom. i 45 § i lagen om främjande av integration ska preciseras så att bestämmelsen inte begränsar kalkylerade ersättningar endast till personer som anvisats till en kommun. Enligt förslaget ska en kommun kunna få ersättning inte bara för personer som anvisats kommunen utan också för personer som fått uppehållstillstånd och som självständigt eller frivilligt flyttat till kommunen. Bestämmelsen motsvarar till denna del rådande praxis. Samtidigt föreslås att satskonstruktionen i 1 mom. i den svenska versionen ses över.

I regel behövs en kommunplats som förhandlats fram av närings- trafik- och miljöcentralen för att en person som avses i 2 § 2 eller 3 mom. i lagen ska kunna få en bostad och komma igång med integrationen. I och med att kommunplatser saknas försöker allt fler av dem som ansöker om internationellt skydd och som fått uppehållstillstånd att ordna sin flytt från en förläggning antingen med hjälp av förläggningen (frivillig flyttning) eller t.ex. genom att tillfälligt flytta till släktingar eller bekanta (självständig flyttning).

3 Propositionens konsekvenser

Syftet med propositionen är att förlänga ersättningstiden för kalkylerade ersättningar med ett år från och med den 1 september 2011 endast för personer som tagits in inom flyktingkvoten, eftersom riksdagen inte beviljade tilläggsanslag för en förlängning av ersättningstiden för kalkylerad ersättning för samtliga personer som avses i 2 § 2 eller 3 mom. i lagen om främjande av integration.

Under inrikesministeriets huvudtitel i statsbudgeten för 2010 har det reserverats sammanlagt 74,29 miljoner euro för de kostnader som kommunerna har på grund av mottagningen av flyktingar. Av denna summa utgör de kalkylerade ersättningarna 25,38 miljoner

euro. I budgetpropositionen för 2011 har det reserverats 30,37 miljoner euro för de kalkylerade ersättningarna.

För 2011 har det reserverats 140 000 euro för att förlänga den tid som kommunerna har rätt att få kalkylerade ersättningar för kvotflyktingar från tre till fyra år från och med den 1 september 2011. På årsnivå uppgår tillägget alltså till 420 000 euro. Om lagen om främjande av integration inte ändras på det sätt som föreslås, har detta faktiska konsekvenser för statens utgifter motsvarande sammanlagt 1 146 365 euro 2011, sammanlagt 6 677 752 euro 2012 och sammanlagt 11 196 000 euro 2015.

4 Beredningen av propositionen

Propositionen har beretts vid inrikesministeriet. Det har inte begärts några skriftliga utlåtanden om förslaget eftersom propositionen grundar sig på statsbudgeten och har beretts i brådskande ordning.

5 Ikraftträdande

Lagen föreslås träda i kraft den 1 september 2011. Avsikten är att det anslag som anvisats i statsbudgeten för 2011 och som gäller en förlängning av ersättningstiden från tre år till fyra år för kvotflyktingar ska tillämpas från och med den 1 september 2011.

Lagen om främjande av integration, med undantag för 86 § och 9 kap. i lagen, träder med stöd av lagens 89 § i kraft den 1 september 2011. Den ändring av 45 § som föreslås i denna lag kommer därför att träda i kraft samtidigt som den nya lagen om främjande av integration. Eftersom ändringen antagits senare ersätter den 45 § i den lag om främjande av integration som antogs den 30 december 2010.

Med stöd av vad som anförts ovan föreläggs Riksdagen följande lagförslag:

Lagförslag

Lag

om ändring av 45 § i lagen om främjande av integration

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen om främjande av integration (1386/2010) 45 § som följer:

45 §

Kalkylerad ersättning till kommunen

I fråga om en person som avses i 2 § 2 eller 3 mom. betalas till kommunen av statens medel en kalkylerad ersättning för vägledning, rådgivning och annat ordnande av verksamhet som stöder integration.

Ersättning betalas för tre år räknat från den tidpunkt som avses i 44 § 3 eller 4 mom. I fråga om en person som har tagits till Finland inom den flyktingkvot som avses i 90 § i utlänningslagen betalas kalkylerad ersättning dock för fyra år.

Denna lag träder i kraft den 20 . Åtgärder som krävs för verkställigheten av denna lag får vidtas innan lagen träder i kraft.

Helsingfors den 11 februari 2011

Republikens President

TARJA HALONEN

Migrations- och Europaminister *Astrid Thors*

*Bilaga
Parallelltext*

Lag

om ändring av 45 § i lagen om främjande av integration

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om främjande av integration (1386/2010) 45 § som följer:

Gällande lydelse

45 §

Kalkylerad ersättning för personer som anvisats till en kommun

Till kommunen betalas av statens medel en kalkylerad ersättning *för anvisandet av personen* som avses i 2 § 2 eller 3 mom. *till kommunen* samt för vägledning, rådgivning och annat ordnande av verksamhet som stöder integration.

Ersättning betalas för fyra år räknat från den tidpunkt som avses i 44 § 3 eller 4 mom.

Föreslagen lydelse

45 §

Kalkylerad ersättning till kommunen

I fråga om en person som avses i 2 § 2 eller 3 mom. betalas till kommunen av statens medel en kalkylerad ersättning för vägledning, rådgivning och annat ordnande av verksamhet som stöder integration.

Ersättning betalas för *tre* år räknat från den tidpunkt som avses i 44 § 3 eller 4 mom. *I fråga om en person som har tagits till Finland inom den flyktingkvot som avses i 90 § i utlänningslagen betalas kalkylerad ersättning dock för fyra år.*

Denna lag träder i kraft den 20 . Åtgärder som krävs för verkställigheten av denna lag får vidtas innan lagen träder i kraft.
